En Bog om Kvinder, skrevet af en Kvinde og oversat af en Kvinde — er det ikke næsten for meget, naar det skal bydes Kvinder? Nej slet ikke. Bogen er virkelig interessant. Den er interessant allerede ved at handle om Ibsen, den for Tiden mest omtalte Digter i hele Evropa. Men dernæst: Ibsens Kvinder! kan man tænke sig et rigere Emne? Der er netop i Aar udkommet en Bog om »Shakespeares Frauengestalten« af en eller anden lærd tysk Herre. Bogen er fire Gange saa tyk som denne, men hvor mange Gange fattigere er ikke Stoffet! Mændene — dem kendte Shakespeare, fra Hertugen til Landstrygeren, men hvad kendte han til, hvad vidste han om Kvinderne? Damerollerne i hans Stykker blev jo endog spillet af Mænd, og nogenlunde anstændige Damer synes han ikke engang at have kendt som Tilskuere. Derfor er hans *gode* Kvinder disse underlig luftige Fantasiskikkelser. Anderledes med Ibsen. For ham er Kvinderne det vigtigste; hos dem hviler Fremtiden, fra dem kan Frelsen komme for Samfundet, skønt Faren ogsaa truer fra dem. Og samtidig har denne Digter sit faste Stade i Virkeligheden; det er ikke Drømme, men virkelige Problemer, han tumler med; ellers vilde han jo heller aldrig have virket saa stærkt ud over hele Evropa.

Disse Ibsenske Kvindeskikkelser, hvad de er, hvorfor de er saadan og ikke anderledes, hvad Digteren har villet sige os igennem dem: det er, hvad den tyske Forfatterinde skildrer os. I en snildt opfunden Indledning sammenknytter hun seks Ibsenske Dramaer og viser, hvorledes det samme Grundsyn paa Samfundet gaar igennem dem alle, mens Livet dog maa give forskellige Svar paa Spørgsmaalene, fordi disse møder i forskellig Form. Det er netop det ejendommelige ved Fru Salomé's Bog, at den ikke betragter Digterværkerne som forskellige adspredte, hinanden uvedkommende Udtalelser. Saadan er det jo gerne gaaet før. Hvergang der kom et nyt Værk fra Digtersphinxen, gav alle Oediper, virkelige eller indbildte, sig til at gætte paa Gaaden; nogle fandt saa en Løsning, andre en anden. Men denne Forfatter ser det hele som en eneste fortløbende Udtalelse af det samme og om det samme: Ideens og Idealets underlige Kaar i vort Samfund — Vildandens Liv paa Loftet. Der er ikke liden Forskel paa Klarheden af de enkelte Afhandlinger; højest staar vel »Rebekka«, og mindst vil vi Danske sikkert føle os tilfredsstillede af »Ellida«. Men de er alle interessante, vækkende; de sætter Tanker i Bevægelse, hjælper til at revolutionere Bevidstheden — og er det ikke det, Ibsen selv vil? — — —

Den anden Bog, her skal omtales, er Elizabeth Healeys Beretning om Skoleväsenet i Sverig, Norge og Danmark. (Report on the educational systems af Sweden, Norway and Denmark). Bogen ligner den ovenfor nævnte overmaade